

TF REDAKTÖR: ANNA THUNMAN SKÖLD
E-POST: FAMILJ@NWT.SE
TELEFON: 054-19 96 20

DAGENS NAMN

Peter
Peter kommer av latinets Petrus, som i sin tur kommer från en grekisk översättning av araméiskans Kefa som betyder klippa. Peter hade sin storhetstid på 1950- och 1960-talen. Omkring 113 600 heter Peter, cirka 61 800 kallas så, med medelåldern 52.

Petra Mede

Petra
Petra, den kvinnliga formen av Peter och Petrus, kom hit på mitten av 1800-talet och blev populärt på 1970-talet. Omkring 15 400 heter Petra, cirka 11 000 har det som tilltalsnamn, med medelåldern 43.

Imorgon: Elof, Lef

SOLEN UPP OCH NER

	Solen Upp/Ned		Dagens längd	Månen Upp/Ned	
	0.h.	0.h.			
Treriksröset	0.h.	0.h.	24.00	14.37	0.53
Höjles	3.43	22.43	18.59	14.53	1.31
Hagfors	3.49	22.28	18.39	14.46	1.27
Karlstad	3.56	22.22	18.26	14.46	1.29
Bengtstors	4.05	22.24	18.19	14.51	1.34
Smygehuk	4.31	21.49	17.18	14.41	1.31

I NWT FÖR...

50 år sedan
I Sundstjärn upptäcktes för ett par år sedan ett ständ med röda näckrosor. Nu har det blivit en hel koloni.

25 år sedan
Ericsson Infocom Consultants byter Inriktning i Karlstad och ryanställer de närmaste två åren mellan 180-200 personer.

DAGENS CITAT

”De hatfullaste avundsmännen och de hätskaste vedersakarna stå att finna inom kategorin av de så kallade näst bästa, det vill säga bland dem som icke vilja vara en massa och icke kunna bli nummer ett.” Ola Hansson (1860–1925), författare

BRATTFORSHEDEN. Mycket finns att uppleva på vandringslederna och naturstigarna

Intill krigsflygfältet gick gränsen mellan Nyeds och Fernebo bergslager.

Krigsflygfält 16 påminner om den svenska mobilseringen under andra världskriget.

Många smultronställen på Brattforsheden

■ Brattforsheden har många ansikten.

Ena stunden går det att vandra i de lummiga ravinerna utmed Lungälven, för att i nästa stund känna doften av tall som växer i den näringsfattiga jorden på Kittelfältet.

Och frågar du Lennart Svensson från Molkom får du kanske svaret att du ska stanna till vid kolbottnarna på krigsflygfältet, eller ta en fika på flygsanddyn vid Skeppundsdaalen.

Brattforsheden kan upplevas under alla årstider, men att vandra på dess vandringsleder och naturstigar under sommaren sätter alla sinnen i spel.

Här går det att fördjupa sig i lämningarna från istiden som gett många dödsgröpar och flygsanddynor. När inlandisen drog sig tillbaka skapades ett landskap på Brattforsheden som blivit ett hem för många växter och djur.

Men det är också ett landskap som har brukats av människan i många år, speciellt med tanke på bergshandlingen där malintransporterna gick med prämar över sjön Alstern. Tanken på att människan en gång luggt ner merparten av hedens

träd för att kunna bygga stna kolnlor, är svärgreppbar när det i dag går att se Kittelfältets mäktiga barrskog.

Intressanta detaljer

Ur ett kulturhistoriskt perspektiv är det också intressant att se och uppleva miljöerna på Krigsflygfält 16. Här kan besökarna studera hur den svenska militären mobiliserades under andra världskriget, men det går också att få en inblick i hur det var långt innan spantingsflygplanen landade och lyfte från flygfältet.

Här någonstans på flygfältet gick den gamla vägen mellan Lindfors och Brattfors, säger den erfarna vandraren Lennart Svensson från Molkom.

När han blickar ut över landskapet är han intresserad av detaljerna. Intill krigsflygfältet har han till exempel hittat resterna en gammal källa som en gång i tiden använts som brunn.

Här fanns ett gammalt torp. Jag har läst någonstans att det kallades för Mitten, men vad det var mitt en vet jag inte, säger han.

Att det byggdes ett torp på platsen är inte konstigt. Här fanns ju vatten. Hade det inte funnits en källåder här hade torpet förmodligen inte blivit byggt, säger han.

När inlandisen drog sig tillbaka bildades många källådror över hela Brattforsheden, många av områdets små tjärnar och sjöar är

resultatet av det.

Det finns många kallkällsjöar här, alltså sjöar som inte har ett tillflöde från någon annan sjö, säger Lennart Svensson.

Utmed vägen som leder intill krigsflygfältet finns även andra saker som det går att fundera kring. På en sten som blivit rest finns inristat "Råskiltad mellan Nyed och Fernebo bergslager". Den visade någon slags gräns som hade med olika uppgörelser och utbyten att göra, det skulle till exempel kunna ha varit att Nyeds bergslag inte behövde ha några soldattorp i gengäld mot att bistå Fernebo bergslag med kol och transport.

Finastplatser

Efter ett stopp på krigsflygfältet behöver man inte vandra långt för att komma till Ångsågen där det finns fina rastplatser. Yvonne Broqvist och Benny Broqvist från Mellerud stannade vid Ångsågen på väg till sin sommarstuga i Hallefors för att njuta av omgivningen och lite fika.

Det är så vackert här, säger Yvonne och slänger en

blick mot Alsterns vatten.

Intill strandkanten går det att se resterna av en gammal prämar under vattenytan. Sannolikt hade den fraktat många ton malm över sjön genom åren.

Genomskorstenen

Från Ångsågen går det att ta sig ut på flera olika sträckor. Bland annat till Storövikens på en sträcka som går genom kuperad terräng. Efter cirka två kilometer går det att få en fin vy över vattnet i det som kallas för Spjodarna.

Här kan vi se resterna av en gammal backstuga tror jag, jag tror att vi klev in genom skorstenen, säger Lennart Svensson med ett leende.

Ja, mitt i vandringsleden finns en liten nivåskillnad där det tydligt går att se spår av en gammal grund. Här fanns en gång liv och rörelse, i dag passerar platsen som hastigast i rekreationssyfte.

Lennart Svensson har många favoritplatser på

Brattforsheden. Att fika vid Skeppundsdaalen, ett stenkast från riksväg 63, ger en överblick över ett häftigt landskap med tallskog, dödsgröpar, myrar och åsar i en häftig blandning.

Här var det en slags marknadsplats tror man, där man sålde oxar som kom från Dalsland. Det här var nog platsen som la grunden för det som idag är Oxhålla i Filtstad, berättar han.

Naturstigar

Länsstyrelsen i Värmland sköter många av vandringslederna på Brattforsheden. Det finns även mindre naturstigar att vandra på, där det på vissa av dem finns flera uppsatta informations- och skyltar. En naturstig som kan vara värd att ge sig ut på är den som går mellan Steglen och Stegelmossen.

Här kan man få se mycket, det finns bland annat smålom här - värmlands landskapsfågel, säger Lennart Svensson.

Filip Kowalski
0590-79 15 57
filip.kowalski@filipstadstidning.se

Vid Skeppundsdaalen, där det förr förekom handel med oxar, går det att fika på några stockar.

FOTO: FILIP KOWALSKI

Ute på Alstern är det möjligt att få se en och annan fiskebåt.

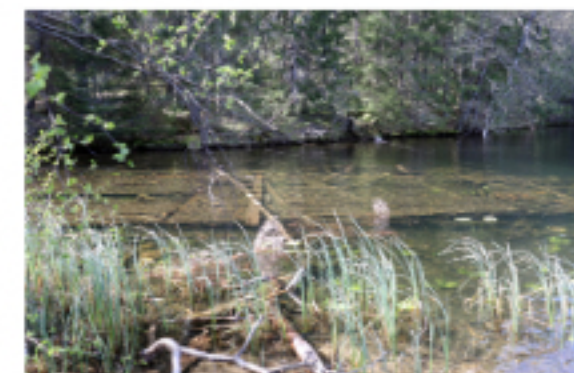
Benny Broqvist och Yvonne Broqvist från Mellerud stannade vid Ångsågen på väg till sin sommarstuga i Hallefors.

Lennart Svensson hoppas att resterna från en gammal källa vid krigsflygfältet kommer att lyftas fram, eftersom den är en del av den kulturhistoriska miljön.

Dödsgröpan vid Skeppundsdaalen är vattenfylld. Här ska det en gång i tiden ha funnits en marknadsplats.

En gammal prämar, sannolikt använd av Älvsbacka bruk, fraktade malm över Alstern. Nu ligger den på botten vid strandkanten i Ångsågen.